

การประเมินหลักสูตรการจัดประสบการณ์ตามแนวคิด โฮสโคป ของโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยมหาสารคาม (ฝ่ายประถม)

กานต์ชนก ไครอุบล¹, จิระพร ชะโน²

¹หลักสูตรและการสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

²ภาควิชาหลักสูตรและการสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

E-mail: boing53010512007@gmail.com¹, chanojira.1@gmail.com²

Received: January 22, 2020

Revised: April 9, 2020

Accepted: April 13, 2020

บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้เป็นการประเมินหลักสูตรการจัดประสบการณ์ตามแนวคิดโฮสโคปของโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยมหาสารคาม (ฝ่ายประถม) โดยใช้รูปแบบการประเมินแบบชิปปี้ (CIPP Model) มีความมุ่งหมาย 1) เพื่อประเมินด้านบริบท เกี่ยวกับจุดมุ่งหมายของหลักสูตร 2) เพื่อประเมินด้านปัจจัยเบื้องต้น โดยประเมินจากโครงสร้างหลักสูตร เนื้อหาสาระของหลักสูตร กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ความรู้ความสามารถของผู้บริหารและครู ความพร้อมของอาคารสถานที่ ความร่วมมือของชุมชน ด้านครูผู้สอน และสื่อการเรียนรู้ 3) เพื่อประเมินด้านกระบวนการ โดยประเมินเกี่ยวกับการเตรียมการใช้หลักสูตร การดำเนินการใช้หลักสูตร การติดตามการใช้หลักสูตร และการวัดและประเมินผลการจัดการเรียนรู้ และ 4) เพื่อประเมินด้านผลผลิต เกี่ยวกับด้านรางวัล/เกียรติยศและการยอมรับของชุมชน 5) เพื่อประเมินด้านผลกระทบ

กลุ่มตัวอย่างประกอบด้วย คณะกรรมการบริหารและอาจารย์ จำนวน 25 คน ผู้ปกครอง จำนวน 45 คน และนักเรียน จำนวน 30 คน รวมทั้งหมด 100 คน ได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล มี 2 ชนิด ได้แก่ แบบสอบถามความคิดเห็นต่อหลักสูตรการจัดประสบการณ์ตามแนวคิดโฮสโคป ของโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยมหาสารคาม (ฝ่ายประถม) มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ จำนวน 2 ฉบับ ฉบับที่ 1 สอบถามคณะกรรมการบริหารและอาจารย์ จำนวน 40 ข้อ ฉบับที่ 2 สอบถามผู้ปกครองนักเรียน จำนวน 40 ข้อ โดยมีค่าอำนาจจำแนกรายข้อ (rxy) ตั้งแต่ .65 ถึง .97 และมีค่าเชื่อมั่นทั้งฉบับ ตั้งแต่ .98 และ .98 ตามลำดับ และแบบสัมภาษณ์นักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 1-3, แบบสัมภาษณ์ผู้ปกครองนักเรียนและแบบสัมภาษณ์อาจารย์ผู้สอนนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 1-3 ชนิดมีโครงสร้าง จำนวน 6 ข้อ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัย ปรากฏดังนี้

1. ผลการประเมินการใช้ หลักสูตรการจัดประสบการณ์ตามแนวคิดไฮสโคป ของโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยมหาสารคาม (ฝ่ายประถม) ด้านบริบท ด้านปัจจัยเบื้องต้น ด้านกระบวนการและด้านผลผลิตคณะกรรมการบริหาร และอาจารย์ ผู้ปกครอง มีความเห็นสอดคล้องกันว่ามีความเหมาะสมในระดับมากทุกด้าน

2. แนวทางพัฒนาหลักสูตรการจัดประสบการณ์ตามแนวคิดไฮสโคป ควรเพิ่ม สื่อ วัสดุอุปกรณ์ ให้มีความหลากหลาย จัดประสบการณ์และกิจกรรมที่สอดคล้อง ความรู้วิชาการด้านต่างๆ แก่นักเรียน เช่น ฝึกทักษะการเรียนรู้ อ่าน เขียน ควบคู่กับการ จัดประสบการณ์ตามแนวคิดไฮสโคปเพื่อพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่วางไว้ต่อไป

คำสำคัญ: การประเมินหลักสูตร แนวคิดไฮสโคป

An Evaluation of the School Curriculum on High Scope Concept of Mahasarakham University Demonstration School (Elementary)

Khanchanok Kai-ubon¹, Jiraporn Chano²

¹Curriculum and Instruction, Faculty of Education, Mahasarakham University

²Department of Curriculum and Instruction, Faculty of Education, Mahasarakham University

E-mail: boing53010512007@gmail.com¹, chano.jira.1@gmail.com²

Received: January 22, 2020

Revised: April 9, 2020

Accepted: April 13, 2020

Abstract

This study aimed to evaluate implementation of the school curriculum on High Scope Concept of Mahasarakham University Demonstration School (Elementary). The CIPP Model was used to 1) evaluate context of curriculum in purposes of curriculum, structure of curriculum and course structure in the curriculum 2) evaluate input factors of curriculum structure, contents, learner development activities, knowledge and ability of administrators and teachers, place for learning, community partnership, teachers and instructional medias. 3) evaluate processes of curriculum in learning management, evaluation and assessment of learning management, curriculum management and processes of thesis. 4) evaluate products of curriculum (awards and honors and community acceptance). 5) evaluate Impact

The sample of this study was 25 administrators and teachers, 45 parents and 30 students, obtained using the purposive sampling technique. The research instruments included 2 forms of 5-rating-scale curriculum evaluation forms; 1) the questionnaires consisted of 40 items for administrators and teachers, 2) the questionnaires consisted of 40 items for parents with a discriminating powers ranged from .65 to .97 and an overall reliability of from .98 and .98 and a 6-item structured-interview form for 1-3 Kindergarten students, a 6-item structured-interview form for parents, and 6-item structured-interview form for the teachers. The collect data were analyzed by using percentage (%), mean (X) and standard deviation (S.D.)

The results of the study were as follows:

1. The result indicated that the school curriculum on High Scope Concept of Mahasarakham University Demonstration School (Elementary) in

terms of context, Input factors, processes and products of curriculum, the evaluation knowledge and ability of administrators, teachers and parents' view congruently that the samples evaluated all components were at the high level.

2. The finding of the study revealed the guidelines for developing the curriculum on High Scope should increase media materials and equipment for various learning experiences and activities for students, for example, practicing learning, reading and writing skills based on High Scope Concept in order to develop the quality of learners to achieve the purposes in the future

Keywords: The Curriculum Evaluation, High Scope Concept

บทนำ

การประเมินหลักสูตรเป็นขั้นตอนในการศึกษาคุณค่าของหลักสูตรว่าดีหรือไม่อย่างไร มีความบกพร่องในส่วนไหน เพื่อนำผลการประเมินไปปรับปรุง การประเมินหลักสูตรต้องทำตามวิธีการและตามลำดับขั้นตอน ตั้งแต่กำหนดวัตถุประสงค์ของการประเมิน วางแผนและออกแบบการประเมิน รวบรวมข้อมูล วิเคราะห์ข้อมูล รายงานและสรุปผลการประเมิน เพื่อจะนำผลที่ได้จากการประเมินไปปรับปรุงพัฒนาหลักสูตรในโอกาสต่อไป ดังนั้น การประเมินผลหลักสูตรเป็นเครื่องมือชี้ให้เห็นว่า การกำหนดหลักสูตรไปใช้จะได้ผลมากน้อยเพียงใด เพราะฉะนั้นการประเมินหลักสูตรจึงเป็นขั้นตอนที่สำคัญอีกขั้นตอนหนึ่งของกระบวนการพัฒนาหลักสูตร และผลที่ได้จากการประเมินหลักสูตรจะเป็นข้อมูลในการตัดสินใจเพื่อแก้ไขปรับปรุง หรือเปลี่ยนแปลงหลักสูตร (บุญเลี้ยง ทุมทอง, 2553: 289-290)

หลักสูตรการจัดประสบการณ์ตามแนวคิดโฮสโคป เป็นหลักสูตรหนึ่งของโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยมหาสารคาม (ฝ่ายประถม) ได้เริ่มดำเนินการจัดการเรียนการสอนมาตั้งแต่ปีการศึกษา 2556 ที่สอดคล้องกับนโยบายการปฏิรูปการศึกษา ทั้งนี้ทางโรงเรียนเห็นความสำคัญของการจัดประสบการณ์ตามแนวคิดโฮสโคป เป็นกิจกรรมหนึ่งที่มีให้เด็กเรียนรู้จากประสบการณ์ตรงเน้นการเรียนรู้แบบลงมือกระทำด้วยสื่อกิจกรรมที่เหมาะสมกับวัย การเรียนการสอนแบบโฮสโคป สามารถนำไปใช้ในกิจกรรมต่างๆ ได้ทุกกิจกรรม เพราะกระบวนการและวิธีการสนับสนุนการเรียนรู้ของเด็กเปิดกว้างมีการคิดการปฏิบัติตามวงจรของการวางแผน การปฏิบัติ และการทบทวน (plan-do-review cycle) เมื่อทำกิจกรรมแล้วเด็กสามารถคิดกิจกรรมอื่นต่อเนื่องได้ตามความสนใจ จุดสำคัญอยู่ที่ประสบการณ์การเรียนรู้ (Key experience) ที่เด็กควรได้รับระหว่างกิจกรรม ซึ่งครูต้องมีปฏิสัมพันธ์และกระตุ้นให้เด็กเกิดการเรียนรู้แก้ปัญหาและพัฒนาความคิดสร้างสรรค์จากกิจกรรมให้มากที่สุด (พัชรี ผลโยธิน และคณะ, 2543: 27-31)

ดังนั้น เพื่อประเมินหลักสูตรการสอนตามแนวคิดโฮสโคป ผู้วิจัยจึงได้นำแนวทางการดำเนินการประเมินหลักสูตรมาใช้ในการประเมิน โดยแบ่งการประเมินเป็นด้านบริบท ด้านปัจจัยเบื้องต้น ด้านกระบวนการ และด้านผลผลิต ซึ่งในการวิจัยครั้งนี้ได้ใช้รูปแบบการประเมินของ สดฟิฟิลิปป์เรียกว่า CIPP Model ทั้งนี้เพื่อให้ทราบว่าหลักสูตรมีประสิทธิภาพมากน้อยเพียงใด และการประเมินผลกระทบ (I : Impact) เพื่อรวบรวมสารสนเทศเกี่ยวกับผลการดำเนินงานหลักสูตรการสอนตามแนวคิดโฮสโคป อันจะเป็นประโยชน์ต่อการปรับปรุงการดำเนินหลักสูตรแนวทางทางการสอน ให้บรรลุเป้าหมาย เพื่อเป็นข้อเสนอแนะในการวางแผนงานและการตัดสินใจของผู้เกี่ยวข้องกับการใช้หลักสูตร ให้เกิดประสิทธิผล

และประสิทธิภาพ ส่งผลให้ผู้เรียนมีคุณภาพชีวิตที่ดี มีความรู้ และความสามารถ มีศักยภาพ ที่จะก้าวสู่ถนนสายการศึกษา การใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร การประยุกต์ใช้ วิทยาศาสตร์ และ การสื่อสารกับสังคม ด้วยความมั่นใจ เป็นกำลังสำคัญในการพัฒนา ประเทศต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อประเมินหลักสูตรการจัดประสบการณ์ ตามแนวคิดโฮสโคป ของโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยมหาสารคาม (ฝ่ายประถม) ตามความคิดเห็นของ คณะกรรมการบริหารและอาจารย์ ผู้ปกครองและนักเรียน ในด้านบริบท ปัจจัยเบื้องต้น กระบวนการ และผลผลิต โดยใช้รูปแบบการประเมินแบบ CIPP Model
2. เพื่อศึกษาแนวทางพัฒนาหลักสูตร การจัดประสบการณ์ตามทฤษฎีโฮสโคป

ขอบเขตของการวิจัย

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ คณะกรรมการบริหารและอาจารย์ ผู้ปกครอง และนักเรียนโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยมหาสารคาม (ฝ่ายประถม) ปีการศึกษา 2562 ที่กำลังศึกษาในระดับชั้นอนุบาลปีที่ 1-3
2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ คณะกรรมการบริหารและอาจารย์ ผู้ปกครอง และนักเรียนโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยมหาสารคาม (ฝ่ายประถม) ปีการศึกษา 2562 ซึ่งได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) จำนวนทั้งสิ้น 100 คน จำแนกได้ดังนี้
3. คณะกรรมการบริหารและอาจารย์ โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยมหาสารคาม (ฝ่ายประถม) จำนวน 25 คน
4. ผู้ปกครองนักเรียนที่ศึกษาในหลักสูตรการจัดประสบการณ์ตามทฤษฎีโฮสโคป จำนวน 45 คน
5. นักเรียนที่ศึกษาในหลักสูตรการจัดประสบการณ์ตามทฤษฎีโฮสโคป โรงเรียนสาธิต มหาวิทยาลัยมหาสารคาม (ฝ่ายประถม) ปีการศึกษา 2562 จำนวน 30 คน

วิธีดำเนินการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในครั้งนี้มี 2 ชนิด คือ

1. แบบสอบถามความคิดเห็นต่อหลักสูตรหลักสูตรการจัดประสบการณ์ตาม

แนวคิดไฮสโคป ของโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยมหาสารคาม (ฝ่ายประถม) ชนิดมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ จำนวน 2 ฉบับๆละ 3 ตอน มีรายละเอียดดังนี้

1.1 ฉบับที่ 1 เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นของคณะกรรมการบริหารและอาจารย์ต่อหลักสูตรการจัดประสบการณ์ตามแนวคิดไฮสโคป ของโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยมหาสารคาม (ฝ่ายประถม) จำนวน 40 ข้อ มีค่าอำนาจจำแนก (r_{xy}) ตั้งแต่ .65 ถึง .97 และมีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับ เท่ากับ .98

1.2 ฉบับที่ 2 เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นของผู้ปกครองต่อหลักสูตรการจัดประสบการณ์ตามแนวคิดไฮสโคป ของโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยมหาสารคาม (ฝ่ายประถม) จำนวน 40 ข้อ มีค่าอำนาจจำแนก (r_{xy}) ตั้งแต่ .65 ถึง .97 และมีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับ เท่ากับ .98

2. แบบสัมภาษณ์ชนิดมีโครงสร้าง จำนวน 3 ฉบับ ฉบับละ 6 ข้อ สำหรับสัมภาษณ์ นักเรียนชั้น อนุบาล 1-3 ผู้ปกครองนักเรียน และอาจารย์ผู้สอนนักเรียนชั้น อนุบาล 1-3

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. การตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือโดยการหาค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถามเป็นรายข้อ โดยใช้สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อย่างง่ายแบบ Pearson ระหว่างคะแนนรายข้อกับคะแนนรวม (Item-total Correlation)

2. การใช้ค่าสถิติพื้นฐานโดยการหาค่า ร้อยละ ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

3. หาค่าความเชื่อมั่นโดยใช้วิธีสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ของครอนบาค (Cronbach)

ผลการวิจัย

จากการวิเคราะห์ผลการวิจัย จากการตอบแบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์ สามารถสรุปผลการประเมินด้านต่างๆ ตามรูปแบบของการประเมินแบบชิปปี้ (CIPP Model) ได้ดังนี้

1. ผลการประเมินการใช้หลักสูตรการสอนตามแนวคิดไฮสโคป ของโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยมหาสารคาม (ฝ่ายประถม)

1.1 ด้านบริบท เกี่ยวกับจุดมุ่งหมายของหลักสูตร คณะกรรมการบริหารและอาจารย์ผู้สอน และผู้ปกครองนักเรียน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับจุดมุ่งหมายของหลักสูตร

จำนวน 4 ข้อ โดยรวมและรายข้อ มีความเหมาะสมในระดับมาก จุดมุ่งหมายของหลักสูตร มีความชัดเจน สามารถนำไปปฏิบัติได้จริงในชีวิตประจำวัน

1.2 ด้านปัจจัยเบื้องต้น เกี่ยวกับโครงสร้างหลักสูตร การจัดประสบการณ์ กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ความรู้ความสามารถของผู้บริหารและครู ความพร้อมของอาคารสถานที่ ความร่วมมือของชุมชน คณะกรรมการบริหารและอาจารย์ผู้สอน และผู้ปกครอง นักเรียน มีความเห็นอยู่ในระดับมาก เนื่องจากโครงสร้างหลักสูตร การจัดประสบการณ์ กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน มีความทันสมัย เหมาะสมกับสภาพสังคมปัจจุบัน จำนวนห้องเรียน และแหล่งเรียนรู้ มีความเหมาะสม ทันสมัย และเพียงพอต่อความต้องการของนักเรียน เอื้อต่อกิจกรรมการเรียนรู้ของนักเรียน

1.3 ด้านกระบวนการ เกี่ยวกับการเตรียมการใช้หลักสูตร การดำเนินการใช้หลักสูตร การนิเทศติดตามการใช้หลักสูตร การปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรและการวัด และประเมินผลการจัดการเรียนรู้ คณะกรรมการบริหารและอาจารย์ผู้สอน ผู้ปกครองและนักเรียน มีความเห็นอยู่ในระดับมาก โดยมีการเน้นการจัดประสบการณ์ เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ มีการจัดกิจกรรมที่หลากหลาย พัฒนาเด็กด้วยกระบวนการวางแผน ลงมือ ทบทวน (Plan-Do-Review) เน้นการเรียนรู้แบบลงมือทำ ผ่านมุมเล่นที่หลากหลายด้วยสื่อ รวมทั้งการวัดผลประเมินผลได้รับความเห็นอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้ โรงเรียนดำเนินการสร้างและพัฒนาเครื่องมือวัดผลและประเมินผล ได้ครอบคลุมเนื้อหาและวัตถุประสงค์การเรียนรู้

1.4 ด้านผลผลิต เกี่ยวกับด้านรางวัล/เกียรติยศและการยอมรับของชุมชน คณะกรรมการบริหารและอาจารย์ผู้สอน และผู้ปกครองนักเรียน มีความเห็นอยู่ในระดับมาก เนื่องจากนักเรียนได้รับรางวัลจากการเข้าร่วมกิจกรรมต่างๆ สามารถสร้างชื่อเสียงให้แก่โรงเรียน ครอบครัว และเป็นที่ยอมรับของชุมชน

ผลการสัมภาษณ์นักเรียน ระดับชั้นอนุบาล 1-3 ที่เรียนในหลักสูตรการจัดประสบการณ์ตามแนวคิดโฮสโคป ของโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยมหาสารคาม (ฝ่ายประถม)

1. ผลการสัมภาษณ์นักเรียน ระดับชั้นอนุบาล 1-3 ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง พบว่า มีความภาคภูมิใจที่ได้เข้ามาศึกษาในหลักสูตรการจัดประสบการณ์ตามแนวคิดโฮสโคป เนื่องด้วยการเข้ามาเรียนจะต้องผ่านการสอบคัดเลือกผู้ที่มีคะแนนผ่านเกณฑ์ และยังต้องผ่านการทดสอบด้วยกิจกรรมต่างๆ เพื่อวัดความพร้อม ซึ่งทำให้นักเรียนเกิดความภาคภูมิใจในความรู้ความสามารถของนักเรียนเป็นอย่างมาก

2. ภาพรวมด้านคุณภาพการจัดประสบการณ์ การเรียนรู้ในหลักสูตรการจัดประสบการณ์ตามแนวคิดโฮสโคป จากการสัมภาษณ์นักเรียนระดับชั้นอนุบาล 1-3 ที่เป็น

กลุ่มตัวอย่างต่างมีความเห็นสอดคล้องกัน คือ มีความเห็นสอดคล้องกันว่าคุณภาพการสอนของอาจารย์ผู้สอน อยู่ในระดับมากที่สุด เพราะมีการเตรียมการสอน มีความสามารถในการถ่ายทอดความรู้ได้ดี มีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้อย่างหลากหลายน่าสนใจ มีการใช้สื่อการเรียนรู้ที่ทันสมัย น่าสนใจ ช่วยให้นักเรียน เรียนรู้ได้ดียิ่งขึ้นพร้อมทั้งยังดูแลการเรียนรู้และช่วยเหลือนักเรียนอย่างดี

3. สิ่งที่เป็นจุดเด่นหรือจุดด้อยในการจัดกิจกรรม ของรายวิชาในหลักสูตรการจัดประสบการณ์ตามแนวคิดโฮสโคป จากการสัมภาษณ์นักเรียนระดับชั้นอนุบาล 1-3 ที่เป็นกลุ่มตัวอย่างต่างมีความเห็นสอดคล้องกัน คือ มีความเห็นสอดคล้องกัน จุดเด่น คือ กิจกรรมต่างๆมีความเหมาะสม น่าสนใจ กระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ หลักสูตรมีความทันสมัย และเอาใจใส่นักเรียนเป็นอย่างดี จุดด้อย คือ การจัดประสบการณ์ที่แต่ละเรื่องที่เรียนรู้ บางกิจกรรม อาจทำได้ภายในวันเดียว ช่วงเดียว อาจส่งผลต่อความสนใจและความต่อเนื่องของการเรียนรู้ หากกิจกรรมที่ใช้เวลานาน ความสนใจของผู้เรียนก็จะลดลงไปบ้าง และ หากเกิดปัญหาขึ้นระหว่างการทำกิจกรรมผู้เรียนอาจมีความถอยใจในการทำกิจกรรมต่อไป

4. กิจกรรมการเรียนรู้กับความต้องการของนักเรียน จากการสัมภาษณ์นักเรียนระดับชั้นอนุบาล 1-3 ที่เป็นกลุ่มตัวอย่างต่างมีความเห็นสอดคล้องกัน คือ นักเรียนได้เรียนรู้และทำกิจกรรมที่หลากหลาย ผ่าน มุมศิลปะ มุมหนังสือ มุมบ้าน มุมวิทยาศาสตร์ มุมบล็อก ตามความถนัดและความสนใจ ส่งผลให้นักเรียนมีความสุข สนุกกับการเรียนรู้ โดยภาพรวมกิจกรรมต่างๆมีความเหมาะสมต่อความต้องการของนักเรียน

5. ความเหมาะสมของการจัดสิ่งแวดล้อมความสะดวก สื่อการเรียนรู้ วัสดุอุปกรณ์ จากการสัมภาษณ์นักเรียนระดับชั้นอนุบาล 1-3 ที่เป็นกลุ่มตัวอย่างต่างมีความเห็นสอดคล้องกัน คือ โรงเรียนมีการจัดสิ่งแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้และการทำกิจกรรมของนักเรียน มีสื่อการเรียนรู้ วัสดุอุปกรณ์ที่หลากหลาย ตามมุมสำคัญที่ควรมี คือ มุมศิลปะ มุมหนังสือ มุมบ้าน มุมวิทยาศาสตร์ มุมบล็อก สามารถหยิบใช้และทำกิจกรรมได้สะดวก โดยภาพรวมสื่อการเรียนรู้ วัสดุอุปกรณ์ มีความเพียงพอและเหมาะสมต่อการเรียนรู้ของนักเรียน

ผลการสัมภาษณ์ผู้ปกครองนักเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง

ผลการสัมภาษณ์ผู้ปกครองนักเรียน เกี่ยวกับหลักสูตรการจัดประสบการณ์ตามแนวคิดโฮสโคป สรุปได้ดังนี้

1. ความคิดเห็นผู้ปกครองเกี่ยวกับหลักสูตรการจัดประสบการณ์ตามแนวคิดโฮสโคป ผู้ปกครองนักเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง ต่างมีความเห็นสอดคล้องกันว่า มีความพอใจอย่างมาก

2. ภาพรวมหลักสูตรจัดประสบการณ์การเรียนรู้ตามแนวคิดโฮสโคปของอาจารย์ผู้สอนมีคุณภาพมากน้อยเพียงใด จากการสัมภาษณ์ผู้ปกครองนักเรียน ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง ต่างมีความเห็นสอดคล้องกันว่า อาจารย์ผู้สอนมีความรู้ความสามารถอย่างมาก สามารถจัดกิจกรรมการเรียนรู้ได้ดี เอาใจใส่และติดตามพัฒนาการของนักเรียนอย่างต่อเนื่อง เข้าใจและช่วยเหลือนักเรียนได้เต็มที่

3. ความเหมาะสมของการจัดกิจกรรมในหลักสูตรจัดประสบการณ์การเรียนรู้ตามแนวคิดโฮสโคป จากการสัมภาษณ์ผู้ปกครองนักเรียน ต่างมีความเห็นสอดคล้องกันว่า การจัดกิจกรรมในหลักสูตรจัดประสบการณ์การเรียนรู้ตามแนวคิดโฮสโคป มีความเหมาะสมต่อนักเรียนในปัจจุบันอย่างมาก กิจกรรมต่างๆมีความทันสมัยต่อการพัฒนาความรู้ ความสามารถ และสร้างประสบการณ์แก่นักเรียน มีการจัดประสบการณ์ผ่าน มุมต่างๆ ผู้เรียนสามารถเลือกเรียนรู้ตามความสนใจของตน

4. มีสิ่งใดที่เป็นจุดเด่นหรือจุดด้อยในหลักสูตรนี้ จากการสัมภาษณ์ผู้ปกครองนักเรียน จุดเด่น นักเรียนได้เรียนรู้และทำกิจกรรมที่เหมาะสมกับวัย มีการจัดสิ่งแวดล้อมการเรียนรู้ ที่เอื้อต่อการเรียนรู้ โดยเฉพาะกิจกรรมตามมุมสำคัญ คือ มุมศิลปะ มุมหนังสือ มุมบ้าน มุมวิทยาศาสตร์ มุมบล็อก นักเรียนมีความสุขในการเรียนและทำกิจกรรมต่างๆ โดยไม่รู้สึกรีบเร่ง ผ่อนคลาย ไม่กดดัน จุดด้อย การทำกิจกรรมแบบเดิมๆ เช่น การเข้ามุม อาจทำให้เด็กเกิดความรู้สึกเบื่อ เช่น เล่นมุมเดิมๆ ได้ของเล่นเดิมๆ

5. คุณลักษณะของผู้เรียนหลังจากสำเร็จการศึกษาตามหลักสูตร จากการสัมภาษณ์ผู้ปกครองนักเรียน มีความเห็นสอดคล้องกันว่า นักเรียนที่สำเร็จการศึกษาตามหลักสูตรจัดประสบการณ์การเรียนรู้ตามแนวคิดโฮสโคป มีคุณลักษณะที่เหมาะสมตามหลักสูตร มีพัฒนาที่เหมาะสมกับวัย รู้จักวางแผน ทำงานเป็นขั้นตอนสามารถแก้ปัญหาได้ด้วยตัวเอง มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีกับผู้อื่น เคารพกฎกติกาของโรงเรียนครบครัน สามารถเรียนรู้และใช้ชีวิตในสังคมได้อย่างมีความสุข

ผลการสัมภาษณ์อาจารย์ผู้สอนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง

1. อาจารย์ผู้สอนได้พัฒนาตนเองอย่างไร สำหรับการจัดประสบการณ์ตามแนวคิดโฮสโคป มีการพัฒนา จัดอบรม อาจารย์ผู้สอนในระดับปฐมวัยเพื่อเตรียมการก่อนจัดกิจกรรมตามแนวคิดโฮสโคป อีกทั้งมีการศึกษาแนวทาง วิธีการจากเอกสารวิชาการ ตำรา

ต่างๆ ถึงแนวคิด หลักการ ถึงวิธีการในการจัดประสบการณ์ตามแนวคิดไฮสโคป เพื่อนำมาใช้ในการพัฒนากิจกรรม แก่ผู้เรียนให้เกิดประโยชน์สูงสุด

2. อาจารย์ผู้สอนมีวิธีการจัดประสบการณ์ตามแนวคิดไฮสโคปอย่างไรบ้าง มีการศึกษาหลักการจัดประสบการณ์ตามแนวคิดไฮสโคป ในส่วนรายละเอียด วิธีการจัดกิจกรรม ลำดับขั้นตอนต่างๆในการจัด ประสบการณ์ตามแนวคิดไฮสโคปให้เกิดความเหมาะสมแก่ผู้เรียน การจัดประสบการณ์ตามแนวคิดไฮสโคป เน้นการเรียนรู้แบบลงมือกระทำ ผ่านมุมเล่นที่หลากหลาย ด้วยสื่อและกิจกรรมที่เหมาะสมกับพัฒนาการของเด็กและการแก้ปัญหาอย่างกระตือรือร้น โดยจัดกิจกรรมหลักการของไฮสโคป “วงล้อแห่งการเรียนรู้” (High/Scope Wheel of learning) การเรียนรู้ผ่านการลงมือปฏิบัติ, การสร้างปฏิสัมพันธ์ที่ตระหว่งผู้ใหญ่กับเด็ก, การจัดสิ่งแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้, การจัดกิจกรรมตามกิจวัตรประจำวันอย่างสม่ำเสมอ, การสังเกตและประเมินพัฒนาการตามสภาพจริง

3. การจัดกิจกรรมที่มีในหลักสูตรเหมาะสมหรือไม่ เพราะเหตุใด การกิจกรรมที่มีในหลักสูตรมีความเหมาะสมอย่างมาก ต่อการพัฒนาผู้เรียนเพราะรูปแบบการจัดกิจกรรมตามแนวคิดไฮสโคป เน้นการเรียนรู้ด้วยการลงมือปฏิบัติตามความสนใจของเด็ก ตามศูนย์การเรียนรู้จะมีวัสดุอุปกรณ์ที่เหมาะสมกับการเรียนรู้และพัฒนาการตามวัย จัดไว้อย่างเป็นหมวดหมู่ และกิจกรรมที่เหมาะสมกับพัฒนาการของเด็กและการแก้ปัญหาอย่างกระตือรือร้น เด็กจะเรียนรู้จากการกระทำของตน เด็กสามารถเลือกเรียนเลือกปฏิบัติจัดการกระทำ ดำเนินการเรียนรู้และประเมินผลงานของตนเองถือเป็นประสบการณ์ตรงโดยใช้หลักปฏิบัติ 5 ประการ คือ ขั้นนำ ขั้นอธิบาย การวางแผน ปฏิบัติตามแผน ทบทวนการปฏิบัติ

4. มีสิ่งใดที่ต้องเพิ่มเติมหรือปรับปรุง ในหลักสูตรการจัดประสบการณ์ตามแนวคิดไฮสโคป ควรเพิ่มสื่อการเรียนรู้ วัสดุอุปกรณ์ ให้มีความหลากหลาย เพื่อส่งเสริมความสนใจของผู้เรียนต่อการเรียนรู้ตามแนวคิดไฮสโคป อีกทั้งควรมีการส่งเสริมให้อาจารย์ผู้สอนเข้าอบรมจากหน่วยงานภายนอกที่มีความเกี่ยวข้องกับการจัดกิจกรรมตามแนวคิดไฮสโคป มีการถอดบทเรียนหลังจากจัดประสบการณ์ตามแนวคิดไฮสโคปแก่ผู้เรียนจากห้องเรียนต่างๆถึงผลที่เกิดขึ้น ทั้งข้อดีและข้อเสียเพื่อนำผลมาแลกเปลี่ยนเรียนรู้และนำไปปรับใช้ต่อไป

5. อาจารย์ผู้สอนมีการปรับตัวหรือเปลี่ยนแปลงอย่างไร ในหลักสูตรการจัดประสบการณ์ตามแนวคิดไฮสโคป ผู้สอนมีการปรับตัวจากเดิมที่เน้นตัวผู้สอนเป็นหลักในการจัดกิจกรรม ให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ตามสิ่งที่ผู้สอนกำหนดขึ้น แต่เมื่อนำการจัดประสบการณ์ตามแนวคิดไฮสโคปมาใช้ ได้ศึกษาถึงหลักการ วิธีการจัดกิจกรรมที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

มุ่งส่งเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัยให้เต็มศักยภาพ มีทักษะชีวิต รู้จักคิดริเริ่ม วางแผน แก้ปัญหา เน้นการเรียนรู้ด้วยการลงมือปฏิบัติที่เด็กสามารถสร้างความรู้ได้เองโดยใช้กระบวนการสร้างสรรค์การเรียนรู้ เน้นการเรียนรู้ด้วยการลงมือปฏิบัติตามความสนใจของนักเรียน

2. แนวทางพัฒนาหลักสูตร การจัดประสบการณ์ตามแนวคิดโฮลโคป

จากการวิเคราะห์ผลการวิจัย จากการตอบแบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์ สามารถสรุปผลการประเมิน ดังนี้

การจัดประสบการณ์ และกิจกรรมแก่นักเรียน ควรสอดแทรกความรู้ด้านวิชาการ ด้านต่างๆ ในการจัดประสบการณ์แก่นักเรียน เช่น ฝึกทักษะ การเรียนรู้ อ่าน เขียน ทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ ในการจัดกิจกรรมต่างๆ ควบคู่กับการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ตามแนวคิดโฮลโคป อีกทั้งควรเพิ่มสื่อการเรียนรู้ วัสดุ อุปกรณ์ ให้มีความหลากหลาย ควรมีการประชุม ติดตาม เกี่ยวกับการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ตามแนวคิดโฮลโคป ถึงปัญหา และอุปสรรคเพื่อหาแนวทางแก้ไขและพัฒนาการจัดประสบการณ์แก่นักเรียน ควรมีการเตรียมความพร้อมนักเรียนก่อนขึ้นระดับประถมศึกษา (ช่วงศึกษาในระดับอนุบาล 3)

อภิปรายผลการวิจัย

จากผลการประเมินหลักสูตรการสอนตามแนวคิดโฮลโคป ของโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยมหาสารคาม (ฝ่ายประถม) โดยใช้การประเมินแบบซีบีพี (CIPP Model) มีประเด็นนำมาอภิปรายผล ดังนี้

1. ผลการประเมินการใช้หลักสูตรการสอนตามแนวคิดโฮลโคป ของโรงเรียนสาธิต มหาวิทยาลัยมหาสารคาม (ฝ่ายประถม)

1.1 ด้านบริบท

ความคิดเห็นของคณะกรรมการบริหารและอาจารย์ผู้สอน และผู้ปกครอง ของนักเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างเกี่ยวกับหลักสูตร ด้านวัตถุประสงค์ของหลักสูตร ทั้งในด้าน ภาพรวมและรายข้อทุกข้อมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับคำกล่าวของ เอกรินทร์ สัมहाศาล (2546: 69) ที่กล่าวว่า หลักสูตรมีความหมายหลายนัย เช่น หมายถึง รายวิชาหรือเนื้อหาสาระที่กำหนดไว้ให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ตามเกณฑ์ที่คาดหวังและยังหมายรวมถึงกระบวนการที่กำหนดไว้ในแผนการเรียน แผนการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน และ มวลประสบการณ์ที่ผู้เรียนจะได้รับจากโปรแกรมการศึกษาต่างๆตามช่วงระยะเวลาที่จัดเตรียมไว้สำหรับกิจกรรมหนึ่งๆตามที่สถานศึกษากำหนด สอดคล้องกับงานวิจัยของอนิน

สุขณะลำ (2548: 96-98) ทำการประเมินหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาหลักสูตรและการสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม หลักสูตร พุทธศักราช 2544 พบว่า วัตถุประสงค์ของหลักสูตรมีความเหมาะสมในระดับมาก

นอกจากนี้ จากข้อคิดเห็นหรือข้อเสนอแนะของคณะกรรมการบริหารและอาจารย์ผู้สอน และผู้ปกครองของนักเรียน เกี่ยวกับ จุดเด่น จุดอ่อน ปัญหาและความต้องการของกลุ่มตัวอย่าง พบว่า จุดประสงค์ของหลักสูตรการจัดประสบการณ์ตามแนวคิดไฮสโคป มีความสอดคล้องกับความต้องการของชุมชนท้องถิ่น มีความชัดเจน สามารถนำไปปฏิบัติได้จริงในชีวิตประจำวัน

1.2 ด้านปัจจัยเบื้องต้น

ความคิดเห็นของคณะกรรมการบริหารและอาจารย์ผู้สอน และผู้ปกครองของนักเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างเกี่ยวกับโครงสร้างของหลักสูตรเนื้อหาวิชาของหลักสูตรและสิ่งอำนวยความสะดวกของหลักสูตรทั้งในด้านภาพรวมและรายข้อทุกข้อมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ อาณิน สุขณะลำ (2548: 96-98) ได้ศึกษาการประเมินหลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม หลักสูตรพุทธศักราช 2544 พบว่า อาจารย์ผู้สอน นิติมหาบัณฑิต และมหาบัณฑิตมีความคิดเห็นว่า โครงสร้างของหลักสูตร เนื้อหาของหลักสูตร และสิ่งอำนวยความสะดวกมีความเหมาะสม สามารถนำไปใช้ประโยชน์ในการทำงานมีความทันสมัยเหมาะสมกับภาพสังคมปัจจุบัน จำนวนหน่วยกิตหลักสูตรเหมาะสมกับเนื้อหาวิชาและรายวิชา ช่วยให้บรรลุวัตถุประสงค์ของหลักสูตร จากเหตุผลเหล่านี้ ทำให้หลักสูตรมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก

1.3 ด้านกระบวนการ

ความคิดเห็นของคณะกรรมการบริหารและอาจารย์ผู้สอน และผู้ปกครองของนักเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน และการวัดผลและประเมินผลการศึกษา ทั้งในด้านภาพรวมและรายข้อทุกข้อมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ กัมปนาท อาษา (2545: 50-120) ทำการประเมินหลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม พบว่า ด้านการวัดผล ประเมินผลมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากและสอดคล้องกับงานวิจัยของ รินทร์นัทธ์ เกษศรีรัตน์ (2552: 130-131) ได้ประเมินหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2546 ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาศรีสะเกษ เขต 1 โดยใช้ CIPP Model เป็นกรอบแนวคิดในการประเมิน พบว่า ด้านกระบวนการ ประกอบด้วย กิจกรรมการสอน 6 กิจกรรมหลัก วิธีการวัด และประเมิน

พัฒนาการ การนิเทศ มีความเหมาะสมในระดับมาก ซึ่งผ่านเกณฑ์

1.4 ด้านผลผลิต

ความคิดเห็นของคณะกรรมการบริหารและอาจารย์ผู้สอน และผู้ปกครอง ของนักเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างเกี่ยวกับด้านรางวัล/เกียรติยศและการยอมรับของชุมชน ทั้งในด้านภาพรวมและรายข้อทุกข้อมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากมีความคาดหวังว่า โรงเรียนและนักเรียนได้รับรางวัล/เกียรติยศในระดับชุมชนได้รับรางวัล/เกียรติยศในระดับ เขตพื้นที่/อำเภอ/จังหวัดมีส่วนร่วมในกิจกรรมของชุมชนเป็นที่ยอมรับของชุมชนและเป็น ไปตามวัตถุประสงค์ของหลักสูตร ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ธรรมรงค์ ภูนาชัย (2547) ได้ประเมินหลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม พบว่า ผลผลิตของหลักสูตร คุณภาพของมหาดบัณฑิตมีความ เหมาะสมในระดับมาก ตรงตามความต้องการของหลักสูตร และสอดคล้องกับงานวิจัยของ อาณิน สุขณะล้ำ (2548) ได้ศึกษาการประเมินหลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชา หลักสูตรและการสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม หลักสูตรพุทธศักราช 2544 พบว่า อาจารย์ผู้สอน ผู้บังคับบัญชามหาบัณฑิต และผู้ร่วมงาน มหาดบัณฑิตมีความ เห็นว่าคุณภาพมหาดบัณฑิตอยู่ในระดับมาก สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้ดี มีความรับผิดชอบมี มนุษยสัมพันธ์ดี ร่วมมือและประสานงานเพื่อร่วมงานได้ มีความซื่อสัตย์สุจริต มีระเบียบ วินัย มีคุณธรรม จริยธรรม และมีความรู้ความสามารถพิเศษ สามารถนำไปใช้ประโยชน์ใน การปฏิบัติหน้าที่ได้เป็นอย่างดี เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของหลักสูตร

1.5 ด้านผลกระทบ

ความคิดเห็นของผู้ปกครองของนักเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง ความเห็น สอดคล้องกันว่า มีความพอใจอย่างมาก ที่บุตรได้เข้ามาศึกษาในหลักสูตรการจัด ประสบการณ์ตามแนวคิดโฮสโคป เพราะเป็นหลักสูตรที่ทันสมัย เน้นการพัฒนานักเรียน ด้านต่างๆให้เหมาะสมกับวัย การจัดกิจกรรมในหลักสูตรจัดประสบการณ์การเรียนรู้ตาม แนวคิดโฮสโคป มีการพัฒนาความรู้ ความสามารถ และสร้างประสบการณ์แก่นักเรียน นักเรียนที่สำเร็จการศึกษาตามหลักสูตรจัดประสบการณ์การเรียนรู้ตามแนวคิดโฮสโคป มีคุณลักษณะที่เหมาะสมตามหลักสูตร มีพัฒนาที่เหมาะสมกับวัย รู้จักวางแผน ทำงานเป็น ขั้นตอนสามารถการแก้ปัญหาได้ด้วยตัวเอง มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีกับผู้อื่น เคารพกฎกติกาของ โรงเรียนและครอบครัว สามารถเรียนรู้และใช้ชีวิตในสังคมได้อย่างมีความสุข ซึ่งสอดคล้อง กับงานวิจัยของ บุษบา บัวสมบูรณ์ และคณะ (2560) ได้ประเมินโครงการสืบสานภาษาไทย คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร เป็นการวิจัยเชิงประเมิน (Evaluation Research) โดยใช้รูปแบบ CIPPI Model โดยด้านผลการประเมินผลกระทบ (Impact Evaluation)

ของโครงการสืบสานภาษาไทยคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($X^- = 4.86$, $S.D. = 0.37$) เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า อยู่ในระดับมากที่สุดทุกข้อ โดยมีความคิดเห็นว่าโครงการสืบสานภาษาไทยได้คัดเลือกนักศึกษาที่มีความรู้ความสามารถทางด้านภาษาไทยตั้งแต่สมัยเรียนประถมศึกษาหรือมัธยมศึกษามาเรียนต่ออุดมศึกษา จึงเป็นข้อได้เปรียบโครงการอื่นๆ

2. แนวทางพัฒนาหลักสูตรการจัดประสบการณ์ตามแนวคิดโฮลโคป

แนวทางการจัดประสบการณ์ตามแนวคิดโฮลโคป พบว่า ควรสอดแทรกความรู้ด้านวิชาการด้านต่างๆ ในการจัดประสบการณ์แก่นักเรียน เช่น ฝึกทักษะ การเรียนรู้ อ่าน เขียน ทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ ในการจัดกิจกรรมต่างๆ ควบคู่กับการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ตามแนวคิดโฮลโคป อีกทั้งควรเพิ่มสื่อการเรียนรู้ วัสดุ อุปกรณ์ ให้มีความหลากหลาย ควรมีการประชุม ติดตาม เกี่ยวกับการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ตามแนวคิดโฮลโคป ถึงปัญหาและอุปสรรคเพื่อหาแนวทางแก้ไขและพัฒนาการจัดประสบการณ์แก่นักเรียน ดังนั้น เมื่อใช้หลักสูตรระยะหนึ่งแล้วควรมีการประเมินเพื่อหาคุณภาพและแนวทางในการพัฒนาหลักสูตร ซึ่งสอดคล้องกับ อารัง บัวศรี (2542) สถาบันการศึกษาทุกแห่งต้องใช้หลักสูตรเป็นแนวทางในการจัดการเรียนการสอน โดยสร้างหรือพัฒนาหลักสูตรขึ้นใช้ หลักสูตรที่สร้างขึ้นมาแล้ว ย่อมต้องมีการปรับปรุง เพื่อให้เหมาะสมกับสภาพของสังคมที่เป็นอยู่ สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียนและสังคมในขณะนั้น และวิชัย วงษ์ใหญ่ (2543) การประเมินหลักสูตรจึงเป็นส่วนที่มีความสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่งต่อคุณภาพของหลักสูตร ทั้งนี้เพราะการประเมินหลักสูตรจะทำให้รู้คุณค่าของหลักสูตรว่าเป็นอย่างไร ข้อมูลที่ได้จากการประเมินหลักสูตรเป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อการปรับปรุงหลักสูตรให้มีคุณค่าสูงขึ้น อันจะเป็นแนวทางในการนำหลักสูตรไปสู่ความสำเร็จ

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้

1.1 ผู้บริหารควรสนับสนุน ส่งเสริม การจัดประสบการณ์ กิจกรรมเรียนรู้เพื่อเน้นเอกลักษณ์ของหลักสูตรมากยิ่งขึ้น ทั้งด้านสิ่งแวดล้อม สื่อการเรียนการสอน การทำวิจัยในชั้นเรียน

1.2 ครูผู้สอน ควรเน้นให้ผู้เรียนได้ฝึกปฏิบัติกิจกรรมที่สามารถพัฒนาทักษะการด้านต่างๆ ให้มากยิ่งขึ้น ตามหลักสูตรการจัดประสบการณ์ตามแนวคิดโฮลโคป สอดแทรกการจัดประสบการณ์ เกี่ยวกับการ อ่านออก เขียนได้ แก่ผู้เรียน

1.3 สถานศึกษาต้องมีความพร้อมในด้านงบประมาณและบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถในการจัดประสบการณ์ตามแนวคิดโฮลิสติก

2. ข้อเสนอแนะเพื่อการทำวิจัยครั้งต่อไป

2.2 ควรมีการประเมินหลักสูตรเพื่อให้ทราบผลที่จะเป็นข้อสารสนเทศในการพัฒนาปรับปรุงหลักสูตรสถานศึกษา อันจะก่อให้เกิดประโยชน์ต่อผู้เรียนและสถานศึกษามากที่สุด

2.3 ควรทำการประเมินหลักสูตรเป็นระยะๆ ทั้งก่อนการจัดทำหลักสูตร ระหว่างการจัดทำหลักสูตร และหลังจากการจัดทำหลักสูตรเสร็จเรียบร้อยแล้ว ทั้งนี้เพื่อหาข้อบกพร่องอันจะนำไปพัฒนาหลักสูตรให้มีความสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น

เอกสารอ้างอิง

- กัมปนาท อาชา. (2545). การประเมินหลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยี การศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม. วิทยานิพนธ์ปริญญา การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- ธรรมรงค์ ภูนาชัย. (2547). การประเมินหลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการ บริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม. วิทยานิพนธ์ ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการวัดผลการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- อึ้ง บัวศรี. (2542). ทฤษฎีหลักสูตร : การออกแบบและการพัฒนา. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: ธนัชการพิมพ์.
- บุญเลี้ยง ทุมทอง. (2553). การพัฒนาหลักสูตร. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์ มหาวิทยาลัย.
- พัชรี ผลโยธิน และคณะ. (2543). การเรียนรู้ของเด็กปฐมวัยไทย ตามแนวคิดโฮลิสติก. กรุงเทพฯ: อมรินทร์พริ้นติ้ง.
- บุษบา บัวสมบูรณ์ และคณะ. (2560). รายงานการวิจัยการประเมินหลักสูตรศึกษาศาสตร มหาบัณฑิต สาขาวิชาการสอนภาษาไทย คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัย ศิลปากร (หลักสูตรปรับปรุง 2557). นครปฐม: คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัย ศิลปากร.

- รินทร์ลภัส เกษศรีรัตน์. (2552). การประเมินหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2546 ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาศรีสะเกษ เขต 1. วิทยานิพนธ์ปริญญา ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาพัฒนาหลักสูตรและการเรียนการสอน บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี.
- วิชัย วงษ์ใหญ่. (2543). กระบวนทัศน์ใหม่ในการพัฒนาหลักสูตร. นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- อานิน สุขณะล้ำ. (2548). การประเมินหลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการวัดผลการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- เอกรินทร์ สีมหาศาล. (2546). กระบวนการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาแนวคิดสู่การปฏิบัติ. กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย.
-

